

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 385/08-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. J. H., B., zastúpeného advokátom JUDr. V. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušovania práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušovania práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, porušovania základného práva vlastníť majetok a práva dediť podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 2 Kpt 764/06-77 z 28. marca 2008 a 25. mája 2008, Okresnej prokuratúry Bratislava III sp. zn. 4 Pv 1523/04, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky sp. zn. KRP-261/OEK-BA-2004, Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2 T 207/2007 z 18. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2008 doručená sťažnosť Mgr. J. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 2 Kpt 764/06-77 z 28. marca 2008 a 25. mája 2008, Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej aj „okresná prokuratúra“) sp. zn. 4 Pv 1523/04, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky (ďalej len „Policajný zbor“) sp. zn. KRP-261/OSK-BA-2004 a Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 207/2007 z 18. júna 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľov syn 16. augusta 2003 tragicky zahynul, pričom zanechal rozsiahly majetok, ktorý však po jeho smrti mal byť rozkradnutý. Z toho dôvodu podal sťažovateľ 6. decembra 2004 trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu, pričom označil aj konkrétne osoby – P. Č. a M. K. Podozriví boli aj E. a A. D. Ďalej poskytol policajným orgánom potrebnú súčinnosť a predložil im množstvo informácií na dôkladné zistenie skutkového stavu s tým, aby trestný čin bol dôkladne vyšetrený. Krajská prokuratúra však trestné oznámenie dôsledne nevyšetrila a bola po dobu viac ako dva roky nečinná, preto si na postup tohto orgánu sťažoval. Iba z internetovej stránky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sa neskôr dozvedel, že 18. júna 2008 sa uskutoční vo veci hlavné pojednávanie s M. K. a P. Č. Okresný prokurátor pri podávaní obžaloby nedostatočne vychádzal zo skutočnej škody, ktorá predstavuje niekoľko miliónov,

nedostatočne zohľadnil ním predložené podklady a dôkazový materiál, nežiadal o priznanie náhrady škody v jeho prospech a súčasne navrhol neprimerané podmienené tresty. Okresný prokurátor preto nemal uzavrieť s obžalovanými dohodu o vine a treste, keď obžalovaní nechceli svedčiť o spôsobe nadobudnutia chránených druhov zvierat, ktorý bol podstatne závažnejšou trestnou činnosťou ako ich samotná držba, za ktorú ich prokurátor stíhal. Prokurátor si teda nesplnil svoju zákonnú povinnosť. Za toho stavu aj sudca okresného súdu, ktorý dohodu o vine a treste schvaľoval, postupoval nesprávne, aj keď musel vedieť, že trest je neprimerane nízky voči M. K., a to tým skôr, že musel vedieť o vzniknutej rozsiahlej škode. To však znamenalo, že aj vyšetrovacie orgány nevykonali vo veci dostatočné dokazovanie, neprihliadali na ním označené dôkazy ani na nové skutkové dôkazy a za týchto okolností nemohla byť vec skutkovo objektívne a spravodlivo zistená. Vytýkal krajskej prokuratúre, že postupovala formálne v konaní, nedostatočne odpovedala na jeho podnety a postupovala vec na vybavenie nesprávnym orgánom. Vyslovil podozrenie, že jeho podanie o oznámení trestného činu sa stratilo na krajskej prokuratúre jej vinou, v dôsledku čoho sa dostal do nevýhodnej pozície vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu.

Za tohto stavu vytýkal Policajnému zboru, že nezačal trestné konanie, nevypočul ho k veci ako oznamovateľa, objektívne veci nevyšetрил, nezhabal a nevrátil majetok, ktorý patril do pozostalosti.

Okresná prokuratúra mala porušiť jeho práva tým, že nezabezpečila zákonnosť v konaní policajného vyšetrovateľa, nedala vyšetriť a nestíhala trestnú činnosť, o ktorej musela vedieť, a pochybila, keď uzatvorila dohodu a vine a treste s obvinenými.

Krajská prokuratúra porušila jeho práva tým, že aj keď prevzala jeho oznámenie z 28. septembra 2005, nevyšetrila ho a navyše zatajila ho Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, nezahájila trestné stíhanie a nedostatočne zabezpečila zákonnosť konania podriadenej okresnej prokuratúry.

Okresný súd porušil jeho právo tým, že rozhodol na základe nedostatočne a neobjektívne zisteného skutkového stavu, uprel sťažovateľovi jeho procesné práva ako poškodeného v trestnej veci, schválil dohodu o vine a treste, ktorou bolo porušené právo, odsúdil obžalovaných na základe nesprávneho ustanovenia podľa Trestného zákona a uložil im neprimerane nízky trest odňatia slobody.

Prezídium Policajného zboru porušilo jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote tým, že od podania 6. decembra 2004 nekonalo, tento orgán nedostatočne zisťoval skutkový stav, nedovolil identifikáciu zhabaných zvierat, konal neefektívne tak, aby nebol náležite zistený skutkový stav, a tým spôsobil, že mnohé dôkazy sa už nedajú vykonať. Pritom postupoval neprimerane pri vyšetrowaní a robil všetko pre to, aby podozrivé osoby neboli trestne stíhané.

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Krajskej prokuratúre Bratislava prikazuje v konaní 2 Kpt. 764/06-77 postúpiť podania sťažovateľa z 28. 3. 2008 a 25. mája 2008 nadriadenému prokurátorovi na rozhodnutie, konať bez prieťahov vo veci trestného podania sťažovateľa z 28. 9. 2005 a zabezpečiť účinný dohľad nad zákonnosťou konania podriadeného prokurátora v konaní č. 4 Pv 1523/04,

Okresnej prokuratúre Bratislava III v konaní 4 Pv 1523/04 prikazuje konať bez prieťahov, zabezpečiť zákonnosť v konaní Prezídia policajného zboru SR, Úradu justičnej a kriminálnej polície v konaní č. KRP/OEK-BA-2004,

Ministerstvu vnútra – Prezídiu policajného zboru SR v konaní č. KRP-261/OEK-BA-2004 prikazuje konať bez prieťahov, vykonať objektívne vyšetrenie skutkového stavu, objektívne a bez prieťahov vyšetriť podozrenie z trestnej činnosti vo veci trestného podania sťažovateľa z 28. 9. 2005, umožniť sťažovateľovi nahliadnutie do spisu a zabezpečiť, aby jeho práva ako poškodeného neboli porušované.

Ústavný súd Slovenskej republiky ruší rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zn. 2T/207/2007 z 18. 6. 2008 a vec vracia vyšetrovateľovi – Prezídiu policajného zboru SR, Úrad justičnej a kriminálnej polície, na nové konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajskej prokuratúre Bratislava, Okresnej prokuratúre Bratislava III, Ministerstvu vnútra SR, Okresnému súdu Bratislava III zaplatiť sťažovateľovi 4 milióny Sk a trovy konania a právneho zastúpenia a to každému v jednej štvrtine, do dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

A. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základného práva vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho označeného základného práva policajnými orgánmi s odôvodnením, že od jeho podania o oznámení trestného činu zo 6. decembra 2004 nekonal plynulo a v dôsledku toho nedošlo ani k riadnemu vyšetreniu trestného činu.

Ústavný súd z obsahu pripojeného spisu okresného súdu zistil, že Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave – Úrad justičnej a kriminálnej polície 17. júla 2007 ukončil vyšetrenie vo veci a následne postúpilo vec pod sp. zn. ČVS: KRP-261/OEK-BA-2004 3. augusta 2007 s návrhom na podanie obžaloby proti P. Č. a M. K. Okresnej prokuratúre Bratislava III.

Tento skutkový stav, ktorého relevantnosť nemal ústavný súd dôvod spochybňovať, bol základom záveru, že sťažnosť proti tomuto orgánu je zjavne neopodstatnená. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 20. augusta 2008. Sťažovateľ namietal prietahy policajného orgánu, ktoré mali vzniknúť ešte od roku 2004. Tento orgán však ukončil konanie vo veci podaním návrhu na podanie obžaloby okresnej prokuratúre 3. augusta 2007, teda v čase

podania sťažnosti ústavnému súdu už nedochádzalo k porušovaniu základného práva uvedeným orgánom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, teda k zbytočným priet'ahom v konaní.

B. Sťažovateľ žiadal krajskú prokuratúru, aby jeho sťažnosť z 28. marca 2008 a 25. mája 2008 postúpila na vybavenie nadriadenému prokurátorovi na rozhodnutie a aby konala bez priet'ahov vo veci trestného podania z 28. septembra 2005.

Z obsahu pripojeného spisu prokuratúry ústavný súd zistil, že krajská prokuratúra vec postúpila na základe sťažnosti sťažovateľa Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky 4. júna 2008. Sťažovateľ bol upovedomený o vybavení ním uvedených podnetov, a to „*upovedomením*“ krajskej prokuratúry z 21. júla 2008. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľom uvedená námietka nie je v uvedenom smere dôvodná. Krajská prokuratúra priamo nevykonávala priamy dozor nad vyšetrovaním, a preto nemohla svojím konaním spôsobiť sťažovateľom namietané priet'ahy v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to tvrdí sťažovateľ.

C. Sťažovateľ žiadal prikázať okresnej prokuratúre vo veci sp. zn. 4 Pv 123/04 konať bez priet'ahov a zabezpečiť zákonnosť v konaní Prezídia Policajného zboru.

Ústavný súd z obsahu pripojeného spisu okresnej prokuratúry zistil, že okresný prokurátor s obžalovanými P. Č. a M. K. 12. novembra 2007 uzatvoril dohodu o vine a treste podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku, ktorá bola vedená pod sp. zn. 4 Pv 1523/04.

Sťažnosť sťažovateľa, ako je už uvedené, bola ústavnému súdu doručená 20. augusta 2008. Keďže okresný prokurátor uzatvoril vec 12. novembra 2007 dohodou o vine a treste, v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už nedochádzalo k porušovaniu jeho základného práva uvedeným orgánom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože vec bola následne postúpená príslušnému súdu.

Na základe uvedeného vyplýva, že ani okresný prokurátor nemohol svojím konaním spôsobiť sťažovateľom namietané priet'ahy v konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03). Nedodržanie tejto lehoty je teda zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ak sťažovateľ žiadal voči orgánom v bodoch A až C prikázanie dôsledného vyšetrenia skutkového stavu, zabezpečenia dôkazov, účinného dohľadu nad konaním jednotlivých zložiek, zabezpečenie zákonnosti z ich strany, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť 20. augusta 2008, keď konania na týchto orgánoch boli už právoplatne ukončené, z čoho vyplýva, že sťažovateľ tak urobil po zákonom ustanovenej lehote, a preto aj z toho dôvodu nebolo možné v uvedenom smere prihliadnuť na predmetné námietky.

D. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal zrušiť rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 2 T 207/2007 z 18. júna 2008 a vrátiť mu vec na ďalšie konanie s odôvodnením, že ten mal rozhodnúť na základe nedostatočne a neobjektívne zisteného skutkového stavu, schválil dohodu o vine a treste v rozpore so zákonom, uložil im neprimeraný trest, čím mal porušiť jeho základné právo ako poškodeného a oznamovateľa o spáchaní trestného činu.

Z judikatúry ústavného súdu okrem iného vyplýva, že o zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd už v obdobných prípadoch uviedol, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02). Sťažovateľ nemá ústavou zaručené právo, aby na podklade jeho názoru na to, či bol spáchaný trestný čin, alebo nie, či rozhodnutie súdu je zákonné, alebo nie, bol prokurátor povinný podať riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok proti obžalovanému. Rozhodnutie prokurátora patrí k jeho autonómnej pravu vec posúdiť a podľa toho postupovať. Sťažovateľovi zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva iba právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zákonným spôsobom zaoberali (III. ÚS 261/05), čo sa v danom prípade stalo, pretože na základe dohody o vine a treste uzatvorenej prokurátorom s obžalovanými, sa zaoberal súd.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať práve názory všeobecného súdu, ktoré ho viedli pri výklade a uplatňovaní zákonov k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

V danom prípade okresný súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenej medzi obžalovanými a prokurátorom. Okresný súd sa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a aplikácií zákonných predpisov a nepoprel ani ich účel a význam. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06).

Z toho dôvodu, ak sťažovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia okresného súdu v rozsahu ako uviedol, ústavný súd nezistil porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto v tomto smere považoval jeho sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na uvedené závery, zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia základných práv podľa ním označených článkov ústavy.

Tvrdenie o porušení iných práv a v iných konaniach, ktoré sťažovateľ uvádza mimo petitu v texte sťažnosti, treba podľa ústavného súdu považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Ústavný súd nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému ústavná sťažnosť bola podaná. Jeho úlohou je zistenie, či napadnutým rozhodnutím bolo porušené základné právo. Ústavný súd preto považoval za potrebné zaoberať sa nie zákonnou argumentáciou, ktorou bola odôvodňovaná opodstatnenosť ústavnej sťažnosti, ale iba jej ústavnoprávnymi aspektami (I. ÚS 59/97). Vychádzajúc z toho ústavný súd konštatuje, že označené práva sťažovateľa orgánmi verejnej moci v konaniach, ktoré napadol sťažnosťou, porušené neboli.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2008